

***ПРОГРАМА ЗА
ПОДГОТОВКА НА
ИНСТРУКТОРИ – FI(M)
клас (A)***

Авторски права

„СЪНИ СКАЙ ЕЪР ЕООД“ има правата върху всяка страница на този документ, в която се съдържа съответния текст, както и върху целия документ като структуриране и оформление.

Правото за копиране, разпространение и предоставяне на съдържащото се в този документ изисква изричното писмено съгласие от „СЪНИ СКАЙ ЕЪР ЕООД“

01. Списък на действащите страници

Страница	Дата	Изменение	Страница	Дата	Изменение
1	15.05.2021	0	9	15.05.2021	0
2	15.05.2021	0	10	15.05.2021	0
3	15.05.2021	0	11	15.05.2021	0
4	15.05.2021	0	12	15.05.2021	0
5	15.05.2021	0	13	15.05.2021	0
6	15.05.2021	0	14	15.05.2021	0
7	15.05.2021	0	15	15.05.2021	0
8	15.05.2021	0	16	15.05.2021	0

02. Записи за измененията

Ревизия №	Дата на попълване	Страници заменени от:	Основание за ревизията
0	15.05.2021	Г. Ковачев	

Забележки:

Изменения в настоящата програма се правят по указания на ГД „ГВА“ или по инициатива на ръководството на “Съни Скай Еър” след предварително съгласуване и одобрение от ГД „ГВА“.

03. Разпространение

№	Място	Забележка
1.	ГД ГВА	На хартиен носител
2.	Ръководство на “Съни Скай Еър”	На хартиен носител
3.	Библиотека на “Съни Скай Еър”	На хартиен носител
4.	Всеки служител	На електронен носител

Изработил: Ръководител по безопасност: Гичо Ковачев.....Дата: 15.05.2021г.

Одобрил: Отговорен ръководител: Антония Ковачева.....Дата: 15.05.2021г.

Издание: 1	15 май 2021 г.	Стр. 6/ 16
Ревизия: 0		

Съдържание

<i>01. Списък на действащите страници.....</i>	3
<i>02. Записи за измененията.....</i>	4
<i>03. Разпространение.....</i>	5
1. ВЪВЕДЕНИЕ	8
<i>1.1 Общи положения</i>	8
<i>1.2 Нормативни изисквания за обучение на инструктор FI(M) клас А:.....</i>	8
2. ПРОГРАМА ЗА ПОДГОТОВКА НА ИНСТРУКТОРИ.....	9
<i>2.1 Теоретично обучение</i>	10
<i>2.1.1 Учебна програма при провеждане на теоретичен курс за подготовка на летателни инструктори FI (M) клас А</i>	11
<i>2.1.2 Учебна програма, теми и разпределение на учебните часове в теоретичния курс за подготовка на летателни инструктори клас (А)</i>	11
2.2 ЛЕТАТЕЛНО ОБУЧЕНИЕ.....	15
<i>2.2.1 Учебна програма и разпределение на учебните часове в летателния курс за подготовка на летателни инструктори клас (А)</i>	15

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1 Общи положения

Настоящата програма е предназначена за подготовка на инструктори на свръхлеки въздухоплавателни средства клас (А). Същата е разработена от “Съни Скай Еър” ЕООД и се явява нейна интелектуална собственост.

Програмата за обучение на инструктори е създадена на Български език, като целият персонал е в състояние да разбира езика, на който е написано.

Програмата за обучение на инструктори е контролиран документ. Отговорен за създаването, измененията и допълненията в него е на Летателния Директор.

В “Съни Скай Еър” ЕООД се използват само актуални екземпляри на Програмата за обучение на инструктори.

1.2 Нормативни изисквания за обучение на инструктор FI(M) клас А:

1. За получаване на квалификационен клас за полетен инструктор за СлВС – FI(M), притежателите на национално свидетелство за любител пилот на СлВС – NPPL(M), трябва да отговарят на следните условия:
 - да са навършили 18 години;
 - да притежават валиден квалификационен клас за категория СлВС, за което кандидатстват, и валидно свидетелство за медицинска годност;
 - да имат поне 250 часа пролетени часове като PIC, а от тях – 150 часа като PIC на класа СлВС, на което ще се обучават в курса;
 - да са завършили успешно одобрен курс за инструктори на СлВС;
 - да са преминали успешно летателна проверка пред полетен проверяващ FIE(M).
2. Курсът за обучение на инструктори на СлВС трябва да съдържа не по-малко от 125 часа теоретично обучение и 15 часа летателно обучение, провеждани от правоспособен инструктор. До 2 часа от летателното обучение може да бъде изпълнено съвместно от двама обучаеми инструктори.
3. Одобреният курс за обучение на инструктори трябва да завърши в срок не по-дълъг от 12 месеца от датата на започването му. За завършил курс за инструктори на СлВС – FI(M), се смята кандидат, успешно положил теоретичен изпит ръководството на „Съни Скай Еър“ и преминал летателна проверка пред FIE(M).
4. Инструктор, успешно завършил курса за придобиване на квалификационен клас за полетен инструктор FI(M), няма право да допуска обучаеми до първи самостоятелен полет до изпълнение на 100 часа като инструктор на съответния клас СлВС.

Издание: 1	15 май 2021 г.	Стр. 8/ 16
Ревизия: 0		

5. Когато инструктор с квалификационен клас за полетен инструктор FI(M) желае да обучава и на друг клас СлВС, той трябва:
 - да има изпълнени не по-малко от 5 часа на искания клас СлВС;
 - да премине летателна проверка от FIE(M).
6. Допускането до упражняване на права по инструкторска работа по ал. 1 се вписва в националното свидетелство за правоспособност на пилота NPPL(M) от ГД "ГВА" по предложение на "Съни Скай Еър".
7. Квалификационният клас "полетен инструктор на свръхлеко ВС" – FI(M), се вписва в националното свидетелство за правоспособност на пилота NPPL(M) от ГД "ГВА" по предложение на „Съни Скай Еър“.
8. Срокът на валидност на квалификационния клас за полетен инструктор FI(M) е 3 години.
9. Срокът на валидност на квалификационния клас за полетен инструктор FI(M) се подновява, при условие че кандидатът е изпълнил две от следните три условия:
 - през трите години е участвал в опреснителен семинар за инструктори;
 - за срока на валидност е налетял поне 50 часа като инструктор;
 - успешно е изпълнил летателна проверка на уменията с полетен проверяващ на инструктори – FIE(M).

2. ПРОГРАМА ЗА ПОДГОТОВКА НА ИНСТРУКТОРИ

Програмата за подготовка на инструктори се състои от две части:

- част 1 - теоретично обучение
- и
- част 2 - летателно обучение.

Повече детайли относно процедурите по обучение и лицензиране на инструкторите са изложени в последващите две части на настоящата програма и в Наредба Н-1/ 09.01.2014 на МТИТС.

2.1 Теоретично обучение

Целта на теоретичното обучение е бъдещите инструктори да придобият знания и умения за:

- Преподаване на теоретичните дисциплини съгласно одобрена от ГД "ГВА" програма за наземна подготовка на кандидатите за NPPL(M) клас А;
- Въведение на учениците в процеса на обучение;
- Използване на съвременни педагогически методи, дискусии и средства за повишаване качеството на преподадения материал;
- Човешки фактор при летателното обучение;
- Необходими познания, умения и нагласи на ефективния обучител;
- Създаване и постигане на учебните цели;
- Прилагане на различни методи за преподаване;
- Разработка на материали с високо качество;
- Представяне на учебните материали;
- Запознаване с подготовката и провеждането на оценка на обучение – входяща, текуща, изходяща. Оценяване на курса като цяло.

Форми на обучение – практически занятия, семинари дискусии и лекции.

Продължителност на курса - 20-25 учебни дни, при учебен процес от 4 до 6 часа.

2.1.1 Учебна програма при провеждане на теоретичен курс за подготовка на летателни инструктори FI (M) клас А

No	Наименование на учебните дисциплини	Общо часа	Вид обучение		Изпит
			лекции	практика	
1.	Основи в обучението	04:00	03:00	-	01:00
2.	Основи в преподаването	04:00	03:00	-	01:00
3.	Човешки фактор и ограничения относими към учебния процес	15:00	06:00	08:00	01:00
4.	Методи на преподаване: по време на теоретично обучение	10:00	05:00	04:00	01:00
5.	Методи на преподаване: по време на летателно обучение	10:00	07:00	02:00	01:00
6.	Оценка на ученика и проверка: анализ на представянето на обучаемия	20:00	10:00	09:00	01:00
7.	Оценка на ученика и проверка: анализ на възможните пропуски в обучението	20:00	10:00	09:00	01:00
8.	Развитие на практическото обучение	10:00	02:00	07:00	01:00
9.	Планиране на полет и оценяване	10:00	06:00	03:00	01:00
10.	Симулации при техническа неизправност по време на полета	10:00	09:00	-	01:00
11.	Административно обучение	12:00	05:00	06:00	01:00

2.1.2 Учебна програма, теми и разпределение на учебните часове в теоретичния курс за подготовка на летателни инструктори клас (А)

No	Наименование на учебните дисциплини	Общо часа	Вид обучение		Изпит
			лекции	практика	
1.	Основи в обучението				
1.1	Ефективна комуникация между обучаем и обучаващ	01:00	01:00		
1.2	Човешки фактори насърчаващи обучението	01:00	01:00		
1.3	Преподаване на възрастен	00:30	00:30		
1.4	Честота на обучението	00:30	00:30		
1.5	Изпит	01:00			01:00
	Всичко за Основи в обучението	04:00	03:00		01:00
2.	Основи в преподаването				
2.1	Принципи на преподаването	01:00	01:00		
2.2	Видове възможни грешки по време на преподаване	01:00	01:00		
2.3	Спадове при мотивацията на обучаеми	00:30	00:30		
2.4	Ефективна комуникация	00:30	00:30		
2.5	Изпит	01:00			01:00
	Всичко за Основи на преподаването	04:00	03:00		01:00

3.	Човешки фактор и ограничения относими към учебния процес				
3.1	Фактори, които влияят на възприятията на обучаемия	02:00	02:00		
3.2	Придобиване на дълготрайни знания	01:00		01:00	
3.3	Прилагане на теоретични знания в практически	01:00	01:00		
3.4	Оценяване срещу критика	02:00		02:00	
3.5	Обучение, включващо сценарии	00:30	00:30		
3.6	Грешки по време на обучение	00:30	00:30		
3.7	Стимулиране на мотивацията	01:30	00:30	01:00	
3.8	Въздействие на дълготрайната памет	01:30	00:30	01:00	
3.9	Пречки към ефективната комуникация между обучаем и обучаващ	02:00	01:00	01:00	
3.10	Развития на комуникационните умения	02:00		02:00	
3.11	Изпит	01:00			01:00
	Всичко за Човешки фактор и ограничения относими към учебния процес	15:00	06:00	08:00	01:00
4.	Методи на преподаване: по време на теоретично обучение				
4.1	Подготовка на урок	02:00	01:00	01:00	
4.2	Презентация на урок	01:00	01:00		
4.3	Организация на материала	02:00	01:00	01:00	
4.4	Обучение базирано на проблем	02:00	01:00	01:00	
4.5	Обучение в електронна среда	02:00	01:00	01:00	
4.6	Изпит	01:00			01:00
	Всичко за Методи на преподаване: по време на теоретично обучение	10:00	05:00	04:00	01:00
5.	Методи на преподаване: по време на летателно обучение				
5.1	Квалификации на полетен инструктор	01:00	01:00		
5.2	Стратегии на полетен инструктор	01:00	01:00		
5.3	Техники за наблюдение на ученика	01:00	01:00		
5.4	Възможни пречки по време на летателно обучение	02:00	02:00		
5.5	Оценяване на обучаемия	02:00	01:00	01:00	
5.6	Отговорност и бързина при взимането на решения	02:00	01:00	01:00	
5.6	Изпит	01:00			01:00
	Всичко за Методи на преподаване: по време на летателно обучение	10:00	07:00	02:00	01:00
6.	Оценка на ученика и проверка: анализ на представянето на обучаемия				
6.1	Провеждането на периодично тестване	01:00	01:00		
6.2	Преминаване от познание към разбиране	03:00	01:00	02:00	

6.3	Преминаване от разбиране към действия	03:00	01:00	02:00	
6.4	Преминаване от действия към разрешаване на критични ситуации	03:00	01:00	02:00	
6.5	Оценка на напредъка	03:00	02:00	01:00	
6.6	Установяване на грешки и пропуски в обучението	03:00	02:00	01:00	
6.7	Работа върху грешките	03:00	02:00	01:00	
6.8	Изпит	01:00			01:00
	Всичко за Оценка на ученика и проверка: анализ на представянето на обучаемия	20:00	10:00	09:00	01:00
7.	Оценка на ученика и проверка: анализ на възможните пропуски в обучението				
7.1	Защо има пропуски в обучението?	05:00	02:00	03:00	
7.2	Оценяване на собствената работа на инструктора	05:00	02:00	03:00	
7.3	Анализ на пропуските	03:00	02:00	01:00	
7.4	Възможности за предотвратяване на пропуските	03:00	02:00	01:00	
7.5	Начини за предотвратяване на пропуските/Поощрение	03:00	02:00	01:00	
7.6	Изпит	01:00			01:00
	Всичко за Оценка на ученика и проверка: анализ на възможните пропуски в обучението	20:00	10:00	09:00	01:00
8.	Развитие на практическото обучение				
8.1	Методика на оценяване	01:30	00:30	01:00	
8.2	Развитие на програмата за обучение	01:30	00:30	01:00	
8.3	Привличане на обучаемия за активно участие	02:30	00:30	02:00	
8.4	Провеждане на дискусии със значение	01:30	00:30	01:00	
8.5	Споделяне на опит	02:00		02:00	
8.6	Изпит	01:00			01:00
	Всичко за Развитие на практическото обучение	10:00	02:00	07:00	01:00
9.	Планиране на полет и оценяване	10:00	04:00	03:00	01:00
9.1	Физиологични фактори	01:00	01:00		
9.2	Психологични фактори	01:00	01:00		
9.3	Обработка на информация	03:00	02:00	01:00	
9.4	Поведение на обучаемия	01:00	01:00		
9.5	Развиване на преценката за ситуацията и вземането на решение	03:00	01:00	02:00	
9.6	Изпит	01:00			01:00
	Всичко за Планиране на полет и оценяване	10:00	06:00	03:00	01:00
10.	Симулации при техническа неизправност по време на полета				

10.1	Важност на тренировките	01:00	01:00		
10.2	Осъзнаване на ситуацията	01:00	01:00		
10.3	Избор на безопасна височина	01:00	01:00		
10.4	Избор на подходящо място за кацане	01:00	01:00		
10.5	Време за реакция	01:00	01:00		
10.6	Стрес	01:00	01:00		
10.7	Придържане към правилните процедури	02:00	02:00		
10.8	Екипировка на въздухоплавателното средство	01:00	01:00		
10.9	Изпит	01:00			01:00
	Всичко за Симулации при техническа неизправност по време на полета	10:00	09:00	-	01:00
11.	Административно обучение				
11.1	Договор за обучение	01:30	00:30	01:00	
11.2	Формуляри, свързани с обучението	02:30	01:30	01:00	
11.3	Учебни материали	01:00	00:30	00:30	
11.4	Досие на обучаемия	01:00	00:30	00:30	
11.5	Документи на въздухоплавателното средство	02:00	01:00	01:00	
11.6	Отчитане на обучението	1:30	00:30	01:00	
11.7	Изисквания и ред за издаване на свидетелство – NPPL(M) клас (A)	1:30	00:30	01:00	
11.8	Изпит	01:00			01:00
	Всичко за Административно обучение	12:00	05:00	06:00	01:00

2.2 ЛЕТАТЕЛНО ОБУЧЕНИЕ

Целта на теоретичното обучение е бъдещите инструктори да придобият знания и умения за:

Учебни цели - в резултат на летателното си обучение кандидатът за полетен инструктор на свръхлеко ВС- FI (M) клас (A) трябва да докаже, че може да провежда както теоретично, така и летателно обучение на кандидати за NPPL(M) клас (A).

Завършвайки курса на обучението си, кандидатът за FI (M) клас (A) трябва да е:

а) усвоил следната техника:

- умения и доказване на компетентност при провеждане на наземната подготовка, предполетните указания и следполетния разбор;
- оценка на създадената ситуация и решение за изпълнение на полета;
- предприемане на своевременни и правилни действия за поправяне на допуснатите от обучаемият грешки.

б) овладял методиката за анализиране на грешките на обучаемия - причини, селекция и анализ на грешките

в) запознат с опасностите и да демонстрира правилни действия при симулиране на откази и неизправности на ВС по време на полет;

г) в състояние да организира провеждането на учебни полети и правилно да води полетната документация.

Учебно време – програмата за летателно обучение на кандидати за FI (M) клас (A) е разчетена за 15 полетни часа с инструктор.

2.2.1 Учебна програма и разпределение на учебните часове в летателния курс за подготовка на летателни инструктори клас (A)

Фаза	Упр. №	Съдържание на упражнението	Наземна подготовка			С инструктор			Общо време
			Брифинг	Дебрифинг	Общо време	Бр. полети	Време 1 полет	Общо време	
1	1	Запознаване с ВС	01:00		01:00				
	2	Подготовка за полет и дейности след полета	01:00		02:00				
	3	Опознавателен полет	00:20	00:20	02:40	1	00:15	00:15	00:15
	4	Ефект на кормилата	00:20	00:20	03:20	1	00:15	00:15	00:30
	5	Ролиране	00:20	00:20	04:00				
	6	Праволинеен хоризонтален полет	00:20	00:20	04:40	1	00:15	00:15	00:45
	7	Изкачване	00:20	00:20	05:20	1	00:15	00:15	01:00
	8	Снижение	00:20	00:20	06:00	1	00:15	00:15	01:15
	9a	Хоризонтални завой с наклон до 30°	00:20	00:20	06:40	2	00:20	00:40	01:55
	9b	Завой в изкачване и снижение	00:20	00:20	07:20	1	00:20	00:20	02:15

2	10a	Полет на малки скорости	00:40	00:40	08:40	3	00:20	01:00	03:15
	10б	Полет на сивни режими	00:40	00:40	10:00	3	00:20	01:00	04:15
	11	Избягване на свредел	00:40	00:40	11:20	3	00:20	01:00	05:15
3	12	Излитане и изкачване към дългата страна по кръга	00:20	00:20	12:00	15	00:06	01:30	06:45
	13	Полет по кръга, заход и кацане минаване на втори кръг	00:20	00:20	12:40	15	00:06	01:30	08:15
4	14	Завои с големи наклони (до 45°)	00:40	00:40	14:00	3	00:30	01:30	09:45
	15	Извеждане от необичайни и опасни пространствени положения	00:40	00:40	15:20	3	00:30	01:30	11:15
5	16a	Аварийни кацания с и без тяга	00:40	00:40	16:40	10	00:10	01:40	12:55
	16b	Полети на малки височини	00:20	00:20	17:20	3	00:15	00:45	13:40
6	17	Превозни полети подготовка за GST	00:20	00:20	18:00	2	00:20	00:40	14:20
7	18	Полети по маршрут	00:20	00:20	18:40	1	00:40	00:40	15:00
ОБЩО	Полети					69			
	Време				18:40				15:00